

НАРОДНА МЕДИЦИНА

ЗА БИЛКИТЕ И БИЛЕРИТЕ

Когато, при създаването на човѣка отъ глина, Господъ видѣлъ какъ той билъ надупчванъ отъ дявола, Той набралъ различни билки, затулилъ дулкитѣ, заливосалъ ги и тогава вдъхналъ душа въ тѣлото му. Това негово действие се счита за начало на лѣкуването съ билки. Коя билка на каква болестъ понася, е било налучковано отъ дѣлготрайни опити и наблюдания на хора; които сѫ боравили съ народната медицина.

Споредъ народните вѣрвания, на тоя свѣтъ имало седемдесетъ и седемъ болести, надъ които билъ поставенъ св. Иванъ Бильоберъ. Всѣка болесть си имала деня и лѣка въ нѣкоя отъ билките, но тѣй като никой не знаялъ нито деня на болестта, нито лѣкътъ ѝ, затова Енювденъ се празнува изобщо като дѣнь на болестите и него дѣнь се бератъ билките за лѣкуването имъ. Билките се бератъ само на отиване, а не и на връщане; набраните на връщане не били лѣковити.

Едно врѣме съ билки сѫ лѣкували специалисти македонци, тесалийци и епериоти билери, които кръстосвали отечеството ни и продавали заедно съ изкуството си и събраните отъ тѣхъ билки. Нѣкои отъ тѣхъ се заселвали изъ градовете. Но голѣмото мнозинство билери били мѣстни хора, особено стари жени, които добивали познанията си по наследство, увеличивайки ги, както отъ собственъ опитъ, така отъ странствующите билери.

Отъ народа се е считало за грехота, ако нѣкой знае лѣкъ отъ нѣкоя болесть и не го кажи при нужда. Съ това той билъ услужвалъ само на дявола, който злопадствувалъ надъ хорските страдания. Лѣкуването изобщо е ставало безвѣzmездно или за твърде нищожно възнаграждение и то преимуществено въ продукти, обичай, който се е запазилъ още по селата.